

YTTRANDE

Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se
ida.edwertz@regeringskansliet.se

28 februari 2020

Remissyttrande M2019/02091/R

Genomförande av reviderade EU-direktiv på avfallsområdet: Rapportering och miljöstraffavgifter

Svensk Däckåtervinning AB (SDAB) har fått ovanstående promemoria på remiss och vill härmed anföra följande:

SDAB är positiv till att det nu införs en konsekvent avfallslagstiftning som har till syfte att styra mot ökad cirkulär ekonomi men anser att det finns en risk för att lagstiftningen inte får den effekt som behövs för att nå EU:s ambitioner med direktivet. Sverige har samtidigt goda möjligheter att gå längre än EU bland annat genom att bredda perspektivet från avfall till resursförbrukning/användning inom planetens gränser.

Producentansvarsmodellen, med sitt ursprung i 1990-talets kretsloppspolitik har troligen varit det mest effektiva sättet att minska herrelösa avfallsmängder och påbörja återföringen av resurser och därmed ta samhället framåt i väntan på att återvinna råvaror får lika bra förutsättningar som de jungfruliga råvarorna, men på flera håll kan mer göras och SDAB är positiva till att rapporteringskraven skärps.

Sverige ligger i många avseenden långt efter resten av Europa när det gäller cirkulär ekonomi av de största resursflödena. Sverige har mycket att lära både i hur tillsyn organiseras i andra länder och hur End of Waste (EoW) samt Allmänna regler kan användas som verktyg för att möjliggöra att material återanvändas på ett snabbt och effektivt sätt. Det är viktigt på flera områden för att få till stånd en rationell hantering som genererar också en efterfrågan på dessa material. I flera fall kan EoW kriterierna kopieras. **Här uppmanar SDAB regeringen att se över de regelverk som används i andra länder.** Till exempel Storbritanniens definitioner av när avfall inte längre skal anses vara avfall och som även visar på hur en professionell och effektiv miljöprövning kan se ut. I realiteten importerar under EU:s frihandel material som i de länderna klassats om från avfall och konkurrerar på så vis med bättre förutsättningar än de

svenska material som fortfarande är klassade som avfall. Utifrån både detta och vilka resurser som idag skulle behöva återföras så snart som möjligt bör en prioritering ske för att komplettera införandet av EU:s avfallsdirektiv med nationell handling.

För att inte lagförslaget skall bli verkningslöst behöver också ytterligare incitament skapas för att öka trycket på att ta in sekundärmaterial i nyproduktion. SDAB anser att återvinningsmål borde sättas för resp materialslag till 2030 och att industrin, lagstiftaren och berörda myndigheter finner en samverkansform för att förverkliga målen utifrån att möjliggöra och att ta bort hinder.

SDAB uppmanar också regeringen att låta bredda perspektivet till ett resursperspektiv för att inte vilseleda omställningsarbetet mot en cirkulär ekonomi. Perspektivet behöver omfatta resurser som inte är avfallsklassade och perspektivet breddas för att vara meningsfull. Det framgår kanske tydligast genom att betraktar resursmängderna som förbrukas. 95% av resurserna vi tar ut förlorar sitt materialvärde redan under första användningscykeln¹.

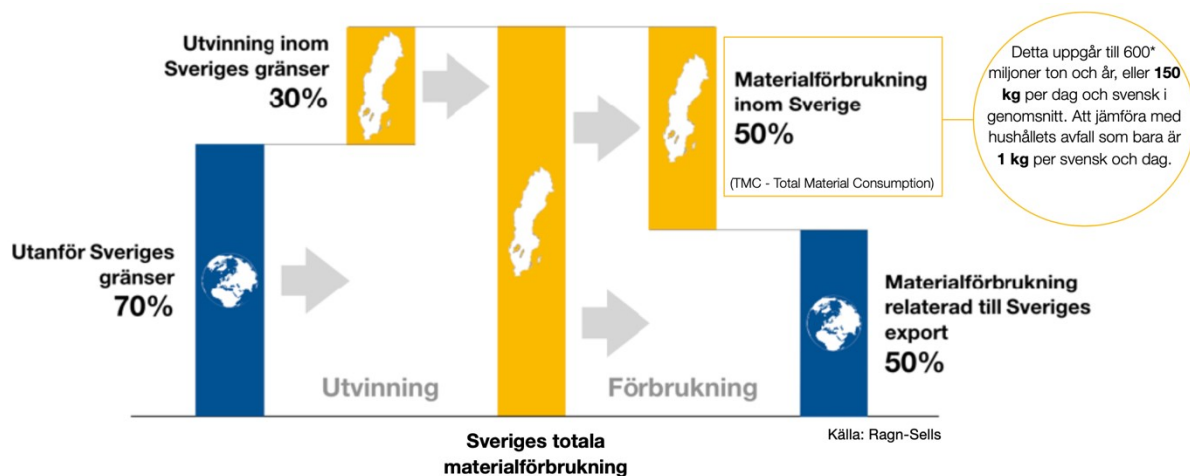
Hushållsavfall: 1 kg per svensk och dag

Samhällets avfall: 10 kg per svensk och dag

Materialförbrukning: 65 kg per svensk och dag

Totalt resursuttag: 300² kg per svensk och dag

Två samhällsbehov står för 75%³ av resursförbrukningen, städer och infrastruktur – framförallt byggandet och anläggningen av dessa, samt livsmedel – framförallt produktion och distributionen av livsmedel. Vidgas inte perspektiven bortom konsumenternas avfall till att få resursflödena av infrastruktur och livsmedel att bli cirkulära kommer Sverige **varken nå generationsmålet, eller Agenda 2030 utan fortsätta gå i motsatt riktning.**

¹ Ellen MacArthur Foundation, 2015, Achieving Growth Within, sid 17

² 150 kg enligt Eus kartläggning år 2001, 300 kg enligt en senare kartläggning av Sveriges totala resursutnyttjande. Mer information: Morgondagens Cirkulära flöden, RE:Source 2019. Tillgängligt online <https://resource-sip.se/content/uploads/2019/06/morgondagenscirkulara-floden-kortrapport.pdf>

³ Morgondagens Cirkulära flöden, RE:Source 2019. Tillgängligt online <https://resource-sip.se/content/uploads/2019/06/morgondagenscirkulara-floden-kortrapport.pdf>

Tyvärr för inte Sverige löpande statistik på Sveriges totala materialförbrukning, utan ser endast till de flöden som hanteras inom landets gränser, och exporterar därmed miljöproblem genom – i klartext - slösaktiga användning av naturresurser. Över 70% av utvinningen som går till den svenska ekonomin sker utanför vårt landsgränser. När det gäller förbrukningssidan ser vi att hälften av vårt materialbehov är för konsumtion i andra länder, men kommer den svenska ekonomin tillgodo. Detta inkluderar det gruvavfall och de indirekta resurser som uppstår vid utvinning i det land där utvinningen och bearbetning sker, och inte bara den del av värdekedjan som ligger i Sverige. SDAB uppmanar Regeringen att i samband med implementeringen av Avfallsdirektivet även skärpa kraven på rapportering så att den omfattar total förbrukning och påverkan.

Om Svensk Däckåtervinning AB (svb)

Däck omfattas av producentansvar enligt Förordning 1994:1236, vilket innebär att alla som yrkesmässigt tillverkar eller importerar däck till svenska marknaden också måste ta ansvar för att de hanteras rätt när de inte längre används. Därför arbetar Svensk Däckåtervinning på däckbranschens uppdrag för att uttjänta däck samlas in, återvinns och gör ny nytta i samhället på ett säkert sätt, för en fortsatt kretsloppsanpassad samhällsutveckling.

Svensk Däckåtervinning är inte vinstdrivande och bolaget är ett aktiebolag med så kallad särskild vinstutdelningsbegränsning (svb), vilket innebär att tillgängliga medel och överskott endast får användas för ändamålet ovan. Producenterna finansierar Svensk Däckåtervinning via en återvinningsavgift som tas ut per sålt däck.

Svensk Däckåtervinning verkar för transparens och spårbarhet för återvunnet material och bidrar till forskning på materialets användning och påverkan på omgivningen. Några av de studier Svensk Däckåtervinning stödjer är:

- Studier av hälso- och miljöpåverkan i hela livscykeln för olika tillämpningar av återvunna däck.
- Jämförelser med andra material som används i samma tillämpningar.
- Regelbundna tester av både materialet och den personal som arbetar med det.

Svensk Däckåtervinning står självklart till förfogande för frågor eller för att tillhandahålla mer information om insamlingssystemet, återvinningen, däckmaterial i olika tillämpningar, hållbarhetsfrågor, miljö och hälsa.

Om Däckåtervinning

Däckåtervinning och ett samhälle som är varsamt med jordens resurser

Naturgummi är ett råmaterial Sverige och Europa är helt importberoende av och är identifierat av EU som ett av våra mest kritiska råmaterial. Naturgummi används framförallt till däck. Varje

År samlas det i Sverige in över 90 000 ton däck – resurser som vi kan återanvända på olika sätt i samhället.

Vi vill att däcken ska fortsätta göra nytta när de inte längre rullar på våra vägar. Genom att använda återvunna material sparar vi på jordens resurser; livsmiljöer, artmångfald, naturkapital och klimat. Svensk Däckåtervinnings mål är att återvunna däckmaterial ska tillföra samhället nytta på ett säkert sätt för människa och miljö så att vi bidrar till ett hållbart samhälle.

Därmed är vi mån om att återvunnet material inte - vare sig på grund av förutfattade meningar, invanda handlingsmönster eller undermåligt beslutsunderlag – beskrivs eller behandlas mer negativt eller får omotiverade konkurrensnackdelar jämfört med jungfruligt material. Detta yttrande visar därför på angelägenheten att byta perspektiv från en Avfallsplan till En resurshushållningsplan.

SVENSK DÄCKÅTERVINNING AB

Fredrik Ardefors, VD

Svensk Däckåtervinning AB (svb)

Box 124, 185 94 Vaxholm

www.sdab.se info@sdab.se